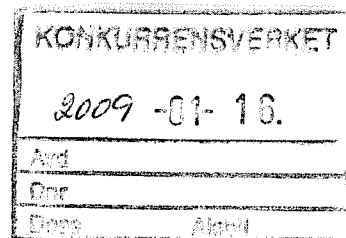

LÄNSRÄTTEN I
STOCKHOLMS LÄN

DOM
2009-01-15
Meddelad i Stockholm

Mål nr
21919-08
Rotel 554

SÖKANDE

H.F. Oral Care Aktiebolag, 556346-4840
Box 2075
103 12 Stockholm

Ombud: Jur.kand. Alexander Gottsén och jur.kand. Magnus Moström
Wistrand Advokatbyrå Stockholm KB
Box 7543
103 93 Stockholm

MOTPART

Stockholms läns landsting, 232100-0016
Box 22550
104 22 Stockholm

Ombud: Advokat Roger Hagman
Advokatfirman Roger Hagman AB
Box 3460
103 69 Stockholm

SAKEN

Överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling, LOU

DOMSLUT

Länsrätten avslår ansökan om ingripande enligt LOU.

Länsrättens interimistiska beslut från den 31 oktober 2008 upphör därmed att gälla.

Dok.Id 386013

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
115 76 Stockholm	Tegeluddsvägen 1	08-561 680 00 E-post: lansrattenistockholm@dom.se	08-561 680 01	måndag – fredag 09:00-15:00

BAKGRUND, YRKANDEN M.M.

Stockholms läns landsting, Hälso- och sjukvårdsnämnden, (SLL) genomför en upphandling avseende uppsökande verksamhet till vissa äldre och funktionshindrade som omfattas av det reformerade tandvårdsstödet i Stockholms län, SLL 1203. Nämnden har i tilldelningsbeslut daterat den 21 oktober 2008 meddelat att nämnden har för avsikt att ingå avtal med H.F. Oral Care AB avseende sju ansvarsområden. Beträffande övriga ansvarsområden avser nämnden att teckna avtal med andra leverantörer.

H.F. Oral Care AB (Oral Care) ansöker om överprövning enligt LOU och yrkar i första hand att upphandlingen ska göras om och i andra hand att länsrätten ska besluta att upphandlingen får avslutas först sedan rättelse gjorts på så sätt att LA Romain KB:s och 3D Dentomed AB:s anbud förkastas och Folk tandvården i Stockholms län AB:s anbud inte accepteras avseende de åtta anbudsområden där Folk tandvården erbjudit orimligt låga priser.

SLL bestrider bifall till ansökan.

PARTERNAS UTVECKLAN AV TALAN

Oral Care anför till stöd för sina yrkanden bland annat följande.

Tillämplig lag för upphandling

Enligt förfrågningsunderlag och tilldelningsbeslut har upphandlingen genomförts som en förenklad upphandling enligt lag (1992:1528) om offentlig upphandling, ÄLOU, vilken upphävdes den 31 december 2007. Upphandlande myndigheter har inte rätt att vid upphandling, oavsett förfarande, använda sig av upphävd upphandlingslagstiftning. Att tillämpa och hänvisa

till ÄLOU innebär att kravet på transparens och förutsägbarhet i lagen träts för när, varför upphandlingen ska göras om. Att det förekommer likheter mellan gammal och ny lagstiftning är vanligt förekommande och utgör inte ett godtagbart skäl för att tillämpa den gamla lagstiftningen.

Miljökrav

Enligt förfrågningsunderlaget punkt 1.17 ska anbudsgivaren bekräfta att denna godkänner avtalsvillkoren i avtalsmallen inklusive bilagor i sin helhet. I avtalsbestämmelserna anges bland annat följande.

”Leverantör som har avtal med SLL med en sammanlagt ersättning överstigande 15 Mkr per år, skall vara klar för miljöcertifiering vid utgången av år 2009 /.../ Kraven avseende miljöcertifiering är kopplad till den målrelaterade ersättningen enligt Uppföljningsplan Miljö. Leverantör som har avtal med SLL med en sammanlagd ersättning understigande 15 Mkr per år skall miljödiplomeras under år 2009 /.../ Miljödiplomering är kopplad till den målrelaterade ersättningen enligt Uppföljningsplan Miljö.”

Enligt punkt 23.4 i avtalsmallen har SLL rätt att avräkna två promille från föregående års utbetalda ersättning om leverantören ej uppnår de angivna kraven på miljöcertifiering, alternativt miljödiplomering.

Oral Care har ett strukturerat miljöarbete men är inte miljöcertifierat och innehar inte miljödiplom, vilket ställs krav på i kravspecifikationen. En upphandlande myndighet kan begära att leverantören intygar att ställda krav på åtgärder för miljöledning uppfylls. Standarder för miljöledning kan vara ett sätt att bevisa detta. Bevismedel kan vara certifikat enligt ISO 14001, EMAS (Eco Management and Audit Scheme) eller likvärdigt. Andra bevismedel måste således godtas. Alla leverantörer ska ges en möjlighet att visa att de kan fullgöra villkoren. Enligt villkoren i den aktuella upphandlingen ska leverantören senast den 10 januari 2009 vara antingen miljöcertifierad enligt ISO 14001 eller inneha ett miljödiplom. Några likvärdiga certifieringar eller diplom förefaller inte godtas. SLL har inte möjlighet att ställa sådana krav utan att samtidigt godkänna likvärdiga åtgärder.

Enligt EG-direktiven och den svenska upphandlingslagstiftningen ska skillnad göras mellan prövning av anbudsgivarnas lämplighet och utvärdering av anbud (art. 44 dir. 2004/18/EG och 11 kap. 1 § LOU). Detta har även bekräftats av EG-domstolen (mål C-318/87 p. 15-16 och C-532/06 p. 25-32). Krav som avser bedömning av leverantörers förmåga att utföra uppdraget hör således till kvalificeringsfasen. I den aktuella upphandlingen framgår det inte om certifierings-/diplomeringskravet är ett krav på tjänsten eller om det är ett krav på företaget. Eftersom det är en del av avtalsvillkoren och som kan rendera avdrag på ersättningen verkar det vara en fråga om krav på tjänsten, vilket i sådant fall är fel. SLL har inte vid kvalifikation eller utvärdering av anbud noterat vilken betydelse krav på miljöcertifieringen haft. SLL har inte heller klargjort om detta är ett krav för kvalificering eller ett krav vid utvärderingen samt ställt ett krav som inte har använts vare sig vid kvalificeringen eller vid utvärderingen. Allmänt sett är behovsanalysen viktig vid all upphandling, men på miljöområdet är den närmast avgörande för att kunna ställa relevanta och befogade krav i förfrågningsunderlaget. Ju noggrannare behoven preciseras, desto mer exakt kan kraven utformas. Det är även viktigt att göra en marknadsanalys så att ställda miljökrav inte oproportionerligt begränsar konkurrensen vid upphandlingen.

Den modell SLL använt sig av, med vitessanktionerade kontraktsvillkor, innebär ett kringgående av LOU. De uppställda kraven ska enligt reglerna vid offentlig upphandling hanteras i kvalificeringsfasen. Detta får en särskild betydelse när endast priset är avgörande för val av leverantör. Om SLL:s kringgående accepteras finns inga gränser för vilka vitessanktionerade kontraktuella krav som upphandlande myndigheter kan ställa på leverantörerna.

För att ställa miljökrav vid upphandling av tjänster bör en bedömning göras om utförandet av tjänsten medför någon direkt miljöpåverkan. Om så inte är

fallet kan kravet på miljöledningssystem enligt Konkurrensverket vara oproportionerligt (se Miljökrav i offentlig upphandling, Konkurrensverket, s. 25.) I den aktuella upphandlingen finns inget samband mellan uppdraget och någon direkt miljöpåverkan som inte Oral Care omfattas av pga. författning eller med någon indirekt miljöpåverkan. Noteras ska även att volym på utbildning eller uppdrag inte garanteras, vilket kan innebära ett krav på leverantörens verksamhet utan att leverantören erhåller någon ersättning. Det ska även noteras att de krav som ställs är av standardkaraktär, vilket talar för att kraven inte är anpassade för den aktuella upphandlingen. Det finns därmed en stark presumtion för att den upphandlande myndigheten inte har gjort någon behovsanalys. Kravet på miljöcertifiering är således irrelevant och oproportionerligt.

Med tanke på analysens komplexitet kan det vara svårt för en upphandlande myndighet att ta fram egna miljökrav som uppfyller lagens krav, d.v.s. är vetenskapligt grundade och inte begränsar konkurrensen. SLL:s egen ”certifiering” miljödiplom uppfyller inte lagens krav och begränsar konkurrensen.

Om myndigheten begär alltför omfattande dokumentation vid upphandlingen kan en del leverantörer, inte minst små, avstå från att lämna anbud. Genom att ställa de aktuella kraven på certifiering, alternativt miljödiplom, belastas mindre organisationer på ett sätt som inte är försvarbart med tanke på uppdraget samt då det inte ges några garantier för ett uppdrag även om en liten aktör får ett eller några områden. Även på denna grund är det av SLL uppställda miljökravet oproportionerligt.

SLL menar att det inte föreligger någon förväntan på miljöcertifiering enligt ISO 14001 på Oral Care. Det ska dock noteras att omsättningskravet inte är begränsat till den aktuella upphandlingen då villkoret omfattar samtliga kontrakt som vårdgivaren har med SLL. För det fall Oral Care erhåller

andra upphandlingskontrakt med SLL under kontraktstiden med resultatet att det totala kontraktsvärdet överstiger 15 mkr kommer kravet på miljöcertifiering att aktiveras. Effekten av detta blir också att Oral Care vid en ny upphandling med SLL måste räkna med certifieringskravet, alternativt minskad ersättning. Oral Care får då i den nya upphandlingen en annan situation än konkurrenterna, vilka kan klara sig med en miljödiplomering. Villkoret är också för otydligt då leverantören har svårt att veta om och när kravet på miljöcertifiering faktiskt inträder, då det är omöjligt att veta när och om det totala kontraktsvärdet kommer att överstiga 15 mkr. Även om bolaget lägger ner tid och resurser för en miljödiplomering kan denna resursinvestering bli bortkastad om kravet på miljöcertifiering inträder. Det kan i detta sammanhang också noteras att SLL är huvudsaklig upphandlare av de tjänster som Oral Care tillhandahåller.

Ett krav som baseras på omsättning strider även mot likabehandlingsprincipen då olika leverantörer kan träffas av olika villkor för utförande av samma tjänst. Eftersom kostnaden för miljöcertifiering enligt ISO 14001 uppskattas kosta 0,5-1 Mkr blir det en stor skillnad för de leverantörer som omfattas av kravet i förhållande till de leverantörer som klarar sig med en miljödiplomering.

Enligt SLL renderar ej uppfylld miljödiplomering/miljöcertifiering till ett mindre intäktsavdrag. Det är inte ovanligt att priset är direkt styrande så som lägsta pris var urvalskriteriet vid den aktuella upphandlingen. En vårdgivare, vars verksamhet i princip är baserad på uppdrag från landstinget, sätter sina priser i konkurrens med andra för att erhålla upphandlingskontrakt med resultatet att vinstmarginalerna blir mycket pressade. Om vinstmarginalen ligger på 2-3 procent innebär ett avdrag med 2 promille på kontraktspriset att vinsten för bolaget minskar med 4-10 procent.

Minskade vinstmarginaler påverkar Oral Care negativt på kort och lång sikt. Vinstmarginaler skapar även möjligheter för investeringar i miljöteknik och internt miljöarbete. Genom att minska Oral Cares möjligheter härtill motverkar bestämmelsen, såsom den är utformad, sitt syfte. För en aktör som inte är skattefinansierad och som verkar på en hårt konkurrensutsatt marknad är ett avdrag med 4-10 procent av vinstmarginalen inte ett mindre intäktsavdrag. Bestämmelsen strider mot proportionalitetsprincipen.

Såvitt avser miljödiplomering gör SLL gällande att kostnaden huvudsakligen är begränsad till några timmar grundläggande miljöutbildning för minst 50 procent av personalen. Det framgår emellertid inte hur stor andel av personalen som omfattas. 50 procent av all personal inklusive extrapersonal kan bli fler personer än vad som är tillsvidareanställda. Det skulle innebära stora kostnader och medföra ett stort produktionsbortfall om alla tillsvidareanställda ska gå en utbildning. För ett bolag med 100 anställda ska 50 personer genomgå en halv dags utbildning motsvarande en sammanlagd tid om 200 timmar. Alternativintäkten är 1 000 kr per timme. Miljödiplomeringen skulle då kosta bolaget 200 000 kr. Bolaget måste även ges möjlighet att på annat sätt visa att hela eller del av personalen redan har motsvarande kunskap.

Vidare får leverantörer med en stor andel anställd personal ytterligare kostnader jämfört med leverantörer med en stor andel underleverantörer samt att målet om 50 procent inte kommer att uppnås för leverantörer med många underleverantörer. I en leverantör med många underleverantörer kommer endast en mycket liten andel av personalen som utför uppdrag åt SLL att ha den av SLL uppställda miljöutbildningen. Då effekten av kravet i princip inte får någon verkan hos de leverantörer som anlitar många underleverantörer kan kravet inte anses vara proportionerligt.

Enligt villkoren ska leverantören senast den 10 januari 2009 vara antingen miljöcertifierat enligt ISO 14001 eller inneha ett miljödiplom. Detta tidskrav kommer inte att uppfyllas av någon leverantör. Det kan också vara så att andra leverantörer har avstått från att lämna anbud på grund av att tiden för att uppfylla kravet varit för kort. Om detta krav inte längre uppfylls av någon leverantör måste upphandlingen göras om på grund av likabehandlingsprincipen.

Miljöcertifierings-/miljödiplomeringskravet innebär en överträdelse av de allmänna principerna om offentlig upphandling och kan inte läkas genom rättelse. Det är vidare osäkert om de krav som ställts upp är lagenliga. Upphandlingen måste därför göras om.

Folktandvården Stockholms län AB:s anbud

Folktandvården Stockholms län AB (Folktandvården) är en upphandlande myndighet. Två av kriterierna för att fastställa huruvida ett statligt ägt bolag är att betrakta som en upphandlande myndighet eller ej är en bedömning av huruvida det statligt ägda bolaget kan gå i konkurs och om bolaget tillgodoser allmänhetens intresse. Folktandvården tillgodoser sådant intresse och skulle inte tillåtas gå i konkurs. Folktandvården finansieras med allmänna medel, t.ex. genom betydande aktieägartillskott från landstinget, och till skillnad från privata aktörer har Folktandvården också erhållit offentliga medel för att handikappanpassa sina mottagningar. Folktandvården konkurrerar därmed med privata aktörer under andra förutsättningar än de som styr de privata aktörernas verksamhet.

Folktandvården har i sitt anbud för åtta områden angett pris per munhälsobedömning till 99 kr och pris per person för utbildning till 1 kr. För dessa områden har Folktandvården tilldelats kontrakt. Som en jämförelse kan

nämnas att Folkvandvården för ett annat område lämnat pris om 500 kr respektive 100 kr. Efter en begäran om förtydligande daterad den 19 september 2008 bekräftade Folkvandvården att de lämnade priserna för de åtta områdena var 99 kr respektive 1 kr. SLL begärde ingen motivering till varför det egenägda företaget kunde lämna extremt låga anbudspriser i de aktuella områdena.

Om Folkvandvården tillåts att lämna konkurrenssnedvridande priser träds de allmänna principerna för offentlig upphandling för när. Detta då det kan befaras att de av Folkvandvården lämnade priserna utgör ett otillåtet statsstöd. För att en statlig stödåtgärd ska anses falla under Artikel 87 (1) EG krävs att fyra kumulativa kriterier är uppfyllda, Dessa ska bedömas på ett objektiva sätt och inte utifrån stödets påstådda syfte. För det första ska stödet ges av staten eller komma från statliga medel, det ska snedvrیدا eller hota att snedvrیدا konkurrensen genom att gynna vissa företag eller produktion samt påverka handeln mellan medlemsstaterna. Ett statligt stöd snedvrیدer konkurrensen då det gynnar ett visst företag. EG-domstolen har klassificerat både positiva och negativa åtgärder som stöd. Det räcker med att stödet underlättar företagets normala budget för att kriteriet ska vara uppfyllt. EG-domstolen har bland annat ansett att kriteriet varit uppfyllt då försäljning av varor eller tjänster skett till förmånligare pris.

SLL är en del av staten. Folkvandvården är ett landstingskontrollerat företag som finansieras av allmänna (statliga) medel. Genom att Folkvandvården tillåts, och därmed kan, lägga anbud vars priser är väsentligen mycket lägre än andra anbudsgivares, snedvrیدer konkurrensen. Privatägda företag, såväl svenska som utländska, kan inte lämna motsvarande priser. Därmed gynnas Folkvandvården på ett sätt som påverkar samhandeln mellan staterna.

Genom att acceptera Folkvandvårdens anbud och inte närmare efterfråga en motivering till varför Folkvandvården kan erbjuda de ifrågavarande priserna

har SLL tilldelat Folktandvården åtta områden i strid med de allmänna principerna för offentlig upphandling. Upphandling ska ske utan att snedvrida konkurrensen. Genom att acceptera Folktandvårdens anbud avseende åtta områden har konkurrensen snedvridits.

3D Dentomed AB:s anbud

Förfrågningsunderlaget stadgar, i punkt 1.8, att anbudsgivare ska ha en stabil ekonomisk ställning och att SLL, vid den ekonomiska kvalificeringen kommer att göra en helhetsbedömning av den ekonomiska risken genom att göra en ekonomisk/finansiell kontroll hos kreditupplysningsföretag.

Anbudsgivaren 3D Dentomed AB (Dentomed) har restförda skatter uppgående till 210 897 kr och en etta i kreditbetyg, dvs. kredit avrådes. Dentomed uppfyller inte det ovan redovisade skall-kravet och ska därför uteslutas från utvärderingen av anbuden.

Dentomed har numera reglerat sina skatteskulder.

La Romain KB:s anbud

La Romain KB (Romain) har inte uppfyllt samtliga skall-krav men har ändå utvärderats och tilldelats kontrakt avseende 27 områden. I förfrågningsunderlaget framgår avseende anbudsgivarnas tekniska förmåga och kapacitet att anbudsgivaren ska ha erforderlig bemanning och dimensionering av personal för att klara uppdraget. Som bevis ska anbudsgivaren ”redovisa planerad organisation för uppdraget innefattande total bemanning samt sammansättning av personal där antalet personer för respektive yrkeskategori beskrivs med avseende på efterfrågad kompetens enligt Kravspecifikationen”.

Romain har i sitt anbud, omfattande 30 anbudsområden, angett att uppdraget i första hand ska utföras av namngiven legitimerad tandhygienist och att

ytterligare medarbetare, vid händelse av stor tilldelning av områden, kan anställas. SLL har härefter ombett Romain att komplettera och förtydliga detta vid två tillfällen.

I ett förtydligande daterat den 29 september 2008 har Romain angett att bolaget med nuvarande kapacitet endast omfattar 6 områden. I förtydligandet av den 5 oktober 2008 har Romain angett att företaget i nuvarande form klarar 15 områden och att en tilldelning av fler områden kommer att lösas med rekrytering. Romain har alltså, efter anbudstidens utgång, tillåtits ändra uppgifterna om den egna kapaciteten, trots att förutsättningarna för upphandlingen inte förändrats. SLL har inte heller varit restriktiva med att begära förtydliganden och kompletteringar (se prop. 2006/07:128 s. 377). SLL:s agerande har medfört att Romains anbud utvärderats varvid andra anbudsgivare har missgynnats.

SLL gör, som får förstås, gällande att Romain redan i förtydligandet den 29 september 2008 redovisade planerad organisation och bemanning. I det sammanhanget ska noteras att SLL ändå begärde ett nytt förtydligande från Romain den 3 oktober 2008. Om Romain enligt SLL uppfyllde kravet redan i förtydligandet av den 29 oktober 2008 ställer sig Oral Care frågande till vad förtydligandet den 3 oktober 2008 hade för syfte.

Romain har vidare, vare sig i anbudet eller i de förtydliganden som lämnats, redovisat den planerade organisationen och den totala bemanningen för uppdraget. I och med att Romain har lagt anbud på 30 områden har det ålegat Romain att ange detta för de områden för vilka anbud lämnats in. Det kan inte vara tillräckligt att anbudsgivaren endast informerar om att bemanningen kommer att lösas genom rekrytering. Romain har inte uppfyllt skalkravet och ska därför uteslutas från upphandlingen.

Uppgiften om nuvarande kapacitet har direkt betydelse för frågan om total bemanning och planerad organisation. Enligt det ursprungliga anbudet hade Romain en kapacitet att ta hand om 6 anbudsområden. Med ytterligare en anställd borde således Romain ha en kapacitet om ca 12 anbudsområden. I ett sådant perspektiv har Romain inte redovisat en planerad organisation eller total bemanning för samtliga de 30 st anbudsområden som Romain lämnat anbud på. Inte heller har Romain, med en nuvarande kapacitet om 6 områden förmågan att, med endast en ytterligare anställd, klara av 30 anbudsområden. Genom det förtydligande där Romain i sin nuvarande form (med en anställd) plötsligt anser sig ha kapacitet om 15 anbudsområden, innebär ytterligare en anställd att Romain, ur den upphandlande myndighetens perspektiv, genom förtydligandet får kapacitet att klara av samtliga 30 anbudsområden.

Romain har inte heller beskrivit hur organisationen skulle säkerställa kontinuitet vid sjukdom. Detta är särskilt anmärkningsvärt då enmansföretaget Romain lagt anbud på 30 områden (mer än 6 000 patienter), trots att man inte har kapacitet därtill och trots att förfrågningsunderlaget i punkt 5.2 kräver att "Vid mer brådskande fall med smärta skall leverantören tillse att den berättigade erhåller insatser för nödvändig tandvård inom fyra (4) dagar från undersökningstillfället". Vid sjukdom i Romain kan inte, i alla fall inte enligt den beskrivning Romaini gett, utläsas hur Romain säkerställer kontinuiteten i verksamheten och därmed inte hur Romain tillser att den berättigade erhåller nödvändig tandvård inom viss tid.

Vidare föreskriver avsnitt 8 i förfrågningsunderlaget att "utförandet av uppsökande verksamhet i alla delar ska hålla god kvalitet samt beakta individens självbestämmande, integritet och värdighet. Munhälsobedömningarna skall bygga på vedertagna odontologiska principer samt vara i enlighet med vetenskap och beprövad erfarenhet." Anbudsgivarna har att bekräfta att dessa krav uppfylls samt beskriva hur de uppfylls. I och med att det är ett krav att anbudsgivarna inte bara ska *bekräfta* att han eller hon uppfyller skall-kravet, utan också *beskriva* hur detta

görs, får anses följa att beskrivningen måste vara av visst innehåll och, i förekommande fall, därmed av viss omfattning och med viss precisering. I annat fall fyller inte kravet på beskrivning någon reell funktion.

Uppsökande verksamhet innefattar en mängd olika moment som måste kvalitetssäkras. Bland dessa märks administrativa rutiner, ledningssystem, hygien- och smittskyddsrutiner samt även rutiner för IT-frågor och etiska frågor. Romain beskrivning av kvalitetsarbete saknar redogörelse för hur Romain upprätthåller kvaliteten i dessa delar. Det saknar också beskrivningar av hur utförandet av uppdraget kommer att beakta individens självbestämmande, integritet och värdighet.

Beträffande de läkare som Romain ska samarbeta med kan framhållas att SLL inte har genomfört någon kvalitetskontroll av dessa. Enligt Oral Cares egna undersökningar är ingen av de angivna samarbetstandläkarna med i Privattandläkarna och det är därmed inte möjligt att kontrollera huruvida de har erforderliga patientförsäkringar, något som är allvarligt ur patientsynpunkt.

Det ska också noteras att Romain den 7 januari 2009 ännu inte är registrerad som arbetsgivare, en process som Romain redan i anbudet angav hade påbörjats.

Romain hade den 31 december 2007 en kassa om 102 189,84 kr och ett eget kapital om 99 027,81 kr, d.v.s. mycket begränsade medel för att bedriva en verksamhet av den omfattningen varom nu är ifråga. Frågan är inte om Romain kan klara av uppdraget som följer av upphandlingen, utan om Romain uppfyllt de skall-krav som SLL uppställt. Om skall-kraven inte är uppfyllda ska Romain uteslutas från vidare deltagande i upphandlingen.

Sammanfattning

Genom att använda sig av äldre lagstiftning, utvärdera anbud som inte uppfyller ställda skall-krav och genom att uppställa oproportionerliga och konkurrensnedvridande miljökrav har SLL överträtt de grundläggande principerna för offentlig upphandling. Genom att tillåta Folk tandvården att erbjuda statligt subventionerade priser på åtta anbudsområden har SLL accepterat en otillåten snedvridning av konkurrensen. SLL:s överträdelse av lagstiftningen medför att Oral Care lider och kan lida skada.

SLL anför till stöd för sin inställning bland annat följande.

Tillämplig lag för upphandlingen

I och med hälso- och sjukvårdsnämndens beslut den 26 juni 2007 och förvaltningens uppdrag påbörjades SLL Upphandling efter sommaren 2007 det omfattande arbetet med framtagande av förfrågningsunderlaget. Oral Care hänför sig till nämndens godkännande av förfrågningsunderlaget den 29 april 2008. Det bör i sammanhanget nämnas att annonsering skedde den 30 april 2008. Det ligger i sakens natur att ett förfrågningsunderlag av nu aktuell omfattning tar längre tid än en dag att bereda, i det här fallet åtta månader. Det är därför rimligt att den lag ska tillämpas som gällde när landstinget beslutat vilket upphandlingsförfarande som ska tillämpas, dvs. under 2007. Upphandlingslagen i dess lydelse före den 1 januari 2008 ska således tillämpas.

Om länsrätten skulle finna att lagen i dess nuvarande lydelse ska tillämpas görs gällande att den omständigheten saknar betydelse för den nu aktuella upphandlingen och de frågor som Oral Care har väckt. Bestämmelserna i 6 kap. ÄLOU respektive i 15 kap. LOU är i allt väsentligt lika och bygger på samma gemenskapsrättsliga principer. Oral Care kan därmed inte anses ha

lidit eller komma att lida skada till följd av att upphandlingslagen i dess äldre lydelse har tillämpats.

Miljökrav

Oral Care har inte någon gång under upphandlingen pekat på de förhållanden som Oral Care nu för fram i målet. Oral Care har också utan erinran undertecknat avtalet för de sju områden som Oral Care antagits för, varför landstinget ställer sig frågande till hur Oral Care plötsligt kan anse sig lida skada av kontraktsvillkoret avseende miljö.

En upphandlande myndighet kan i olika sammanhang uppställa miljökrav. Det kan vara genom tekniska specifikationer, genom kvalificeringskrav på leverantörens tekniska förmåga och kapacitet, genom utvärderingskriterium samt genom särskilda kontraktsskrav. Under punkten 1.8 i anbudsförfrågan har landstinget redovisat vilka krav som ställs på anbudsgivaren (kvalificeringskrav). Under den särskilda rubriken Övriga krav, med underrubriken Miljö, har landstinget ställt följande krav. ”Inom SLL gäller ett miljöpolitiskt program, Miljö steg 5, för åren 2007-2011, se www.sll.se/Verksamhet/Miljö. Det är viktigt att antagen leverantör beaktar programmet och samarbetar med SLL i dessa frågor.”

Av SLL:s miljöpolitiska program, Miljö steg 5, för åren 2007-2011 framgår att landstinget har tagit fram ett eget miljöprogram. I programmet anges som vision för styrmedlet upphandling att landstinget upphandlar, avropar och beställer alla varor och tjänster så att hälsan främjas och miljöpåverkan minskas. Programmet har tagits fram för landstingets egen verksamhet och av naturliga skäl är genomförandet av programmet beroende av att de aktörer som landstinget anlitar vid genomförandet av uppdrag för landstinget agerar lojalt mot programmet.

Av ordalydelsen till det citerade kravet, i förening med innehållet i miljöprogrammet, framgår att programmet inte utgör vare sig ett kvalificerings-

krav eller utvärderingskriterium, utan ett kontraktuellt krav kopplat till landstingets egna miljöpolitiska program, allt i syfte att landstinget och dess leverantörer tillsammans ska verka för att landstingets visioner och mål avseende miljö uppfylls.

I såväl den ÄLOU (6 kap. 10 a §) som i LOU (15 kap. 14 §) ges också möjlighet för en upphandlande myndighet att uppställa särskilda villkor för hur kontraktet ska genomföras. Uttalanden avseende detta finns i prop. 2006/07:128 s. 198 (jmf med prop. 2001/02:142 s. 19-20).

I avtalsmallen konkretiseras miljökravet under punkten 12. Av den första punkten framgår att landstinget har antagit det ovan redovisade miljöprogrammet samt vilket syftet med programmet är. De krav som uppställs i punkten 12.1 i avtalsmallen är kopplade till verksamheten och därmed till föremålet för kontraktet.

Av punkten 12.2 framgår att leverantören under avtalstiden ska samverka med landstinget i miljöfrågor och vid uppföljning redovisa hur leverantören arbetar med att uppfölja målen. I samband med uppföljningen ska leverantören besvara frågor och redovisa underlag enligt bilaga 3 till avtalsmallen.

Enligt punkterna 12.3 och 12.4 förväntas företag som har avtal med SLL med en sammanlagd ersättning överstigande 15 mkr per år från landstinget vara miljöcertifierade senast vid 2009 års utgång. Företag som har avtal med SLL med en sammanlagd ersättning understigande 15 mkr från landstinget behöver inte vara certifierade utan förväntas bli miljödiplomerade under 2009. Certifiering respektive miljödiplomering borgar för att tjänsten utförs med sådana rutiner att landstingets miljömål enligt avtalet vid tjänstens utförande kan förväntas bli uppfyllda. Oral Care tillhör den grupp av företag som, om och när upphandlingen avslutas, kommer att ha avtal med landstinget med en sammanlagd ersättning understigande 15 mkr och som

därför förväntas bli miljödiplomerade under 2009. Någon förväntan på certifiering föreligger inte på Oral Care.

I bilaga 3 till avtalsmallen hänvisas till en handledning och en checklista för miljödiplomering. På sidan tre i checklistan kan utläsas att det, för att erhålla ett miljödiplom, krävs att samtliga obligatoriska krav uppfylls samt minst 60 % av samtliga poängkrav. De obligatoriska kraven är indelade i lagstadgade krav samt vissa utvalda delar av miljöledningssystem. Vad gäller lagkraven bör särskilt noteras att den som önskar bli diplomerad inte berörs för det fall kravet inte är relevant för den aktuella verksamheten. Vad därefter gäller de utvalda delarna av miljöledningssystemet är dessa grundläggande och relevanta krav för landstingets verksamhet i enlighet med vad som framgår av punkten A4 i häftet handledning för miljödiplomering av mindre vårdgivare. Poängkraven redovisas på sidan 7 och framåt i checklistan. Även där bör noteras att de positioner som inte är tillämpliga för den aktuella verksamheten beaktas på så sätt att poäng ges även om kravet inte är relevant för verksamheten. På så vis missgynnas ingen anbudsgivare av att ett krav är irrelevant för dennes verksamhet. Sammantaget är kraven relevanta och kopplade till landstingets verksamhet.

Förväntningarna är emellertid inte ovillkorliga utan den leverantör som väljer att inte infria förväntningarna får utge en mindre del, två promille, av sin intäkt från avtalen med landstinget. Det är fråga om två promille på utgiven ersättning och inte på bedömd ersättning. En leverantör kan således välja att inte uppfylla landstingets förväntningar men har då att finna sig i att utge en ersättning. Kraven är fullt kalkylerbara. I Oral Cares fall skulle intäktsavdraget bli som högst 1 660 kr per år. Av hela de upphandlade tjänsternas beräknade årliga värde, omkring 6 Mkr utgör två promille 12 000 kr per år. Leverantören kan själv bedöma värdet/kostnaden av certifiering respektive miljödiplomering och intäktsavdraget om certifiering respektive miljödiplomering inte sker.

Kraven i punkterna 12.2-12.4 i avtalsmallen utgör inte några kvalificeringskrav eller utvärderingskriterium, utan särskilda kontraktskrav.

På anförda skäl gör SLL gällande att Oral Care missuppfattat landstingets kontraktuella ”mjuka” övergångskrav för miljö. Landstinget har överhuvudtaget inte uppställt några kvalificeringskrav eller utvärderingskriterium med avseende på miljö eller på bevis i anbudsskedet eftersom några sådana inte erfordrats för de ställda kontraktskraven. Vad gäller miljödiplomet, vilket är det Oral Care kan komma ifråga för, utgör detta inte ett bevis i formell mening utan en uppföljning och bekräftelse på att den kontrakterade leverantören lever upp till de krav som landstinget ställt enligt den framtagna checklistan. Understrykas bör också att kontrakterad leverantör kan välja att avstå från certifiering respektive diplomering mot ett mindre intäktsavdrag.

Oral Care har pekat på att bolaget kan få ytterligare kontrakt med landstinget och att utgiven ersättning då kan komma att överstiga brytpunkten. Det förhållandet kan Oral Care i de flesta fall bedöma och förutse när anbud för det nya kontraktet lämnas, och även i ett sådant fall kan Oral Care utgå från att bolaget kan välja lösningen med två promilles avdrag från utgiven ersättning.

Att det uppställts krav på miljöledningssystem bestrids. Av bilaga till Oral Cares yttrande framgår också att det inom bolaget pågår arbete med certifiering enligt ISO 14000. Oral Care kan därmed inte anses lida någon skada, eftersom möjligheten till certifiering enligt ISO 14000 ges i avtalet och inte ställs som ett kvalificeringskrav. Med hänsyn till förfrågningsunderlagets utformning med alternativa möjligheter och då kravet inte utgör något kvalificeringskrav kan någon skada inte anses föreligga, i vart fall inte för Oral Care.

De kontraktuella kraven är förenliga med upphandlingslagens, oavsett om det är lagen före eller efter årsskiftet som ska tillämpas, krav på likabehandling, proportionalitet och förutsebarhet.

Folktandvårdens anbud

Det vitsordas att Folktandvårdens priser på vissa områden var mycket låga såvitt avser utbildning. I och med de låga priserna begärde landstinget att Folktandvården skulle bekräfta att priserna för utbildning var korrekta, vilket Folktandvården gjorde. Någon felräkning eller felskrivning var således inte för handen.

Påståendet att Folktandvården erhåller statsstöd bestrids. Om otillåtna statsbidrag skulle föreligga skulle den frågan också hanteras i annan ordning. Det bestrids även att Folktandvården finansieras genom betydande aktieägartillskott. Folktandvården bedriver en konkurrensutsatt verksamhet. Det råder idag inom tandvården ett fritt val av vårdgivare för både vuxna och barn, fri prissättning samt fri etableringsrätt. Detta betyder att även den tandvård som betalas med medel från landstinget är konkurrensutsatt. Folktandvårdens verksamhet finansieras således inte på något annat sätt än konkurrenternas. Några bidrag från ägaren Landstingshuset i Stockholm AB uppbär Folktandvården inte. Sammanfattningsvis föreligger inget statsstöd.

Varken av ÄLOU eller av LOU framgår något krav på att ett anbud med onormalt lågt pris ska förkastas. Den upphandlande myndigheten får förkasta ett sådant anbud. Ej heller utgör "otillåtet" statligt stöd ett ovillkorligt skäl för att förkasta ett anbud (jfr 12 kap. 4 § LOU).

Dentomed's anbud

De uppgifter Oral Care lämnat avseende Dentomed's ekonomi avser november månad 2008, det vill säga mer än en månad efter tilldelningsbeslutet. Till sitt anbud fogade Dentomed uppgifter från Skatteverket av vilka framgick att Dentomed inte häftade i några skatteskulder. Under anbudsprövningen gjorde, enligt punkten 1.8 i anbudsförfrågan, landstinget en ekonomisk/finansiell kontroll av Dentomed. Av upplysningen, inhämtad den 15 augusti 2008, framgår att Dentomed bedömdes ha god kreditvärdighet och att inga skulder fanns. Eftersom det av ingivet bevis och inhämtad upplysning under utvärderingen av anbudet framgick att Dentomed uppfyllde ställda krav har landstinget inte haft någon rätt att förkasta anbudet. Tilldelningsbeslutet beträffande Dentomed har således varit korrekt. Huruvida de nya uppgifterna kan komma att föranleda någon åtgärd från landstingets sida ligger utanför detta mål.

Romains anbud

Som bevis för att anbudsgivaren har erforderlig bemanning och dimensionering av personalen har landstinget krävt att anbudsgivaren ska redovisa planerad organisation för uppdraget, innefattande total bemanning samt sammansättning av personal där antal personal för respektive yrkeskategori beskrivs med avseende på efterfrågad kompetens enligt kravspecifikationen.

Romain har i sitt anbud med ja bekräftat att kravet uppfylls och bland annat tillagt att uppdraget i första hand ska utföras av namngiven legitimerad tandhygienist. I händelse av stor tilldelning kan ytterligare medarbetare anställas i erforderlig omfattning. Romain har även angett att vid en rekrytering kommer stor vikt att läggas på att rekryterad personal har rätt kompetens, legitimerad tandhygienist, och även besitta förståelse för de specifika

krav som gäller för den uppsökande verksamheten. Den eventuella rekryterade personalen kommer även att återkommande genomgå för professionen adekvat utbildning.

Till anbudet fogade Romain bevis om legitimation samt ett betydande antal intyg för företagets legitimerade tandhygienist. Dessutom bifogades ett bevis om legitimation samt ett betydande antal intyg för ytterligare en person. Denna person förklarade i en egenhändigt undertecknad handling bland annat att hon såg fram emot att vara ute på vårdhemmen och hjälpa till med munhälsan hos de gamla. Som svar på fråga framförde Romain den 29 september 2008 att personen i den planerade organisationen kommer att fungera som anställd i Romain.

Av Romains förtydligande den 5 oktober 2008 framgår att kapaciteten för dåvarande organisation var 15 områden men att kapaciteten kunde ökas med tillkommande medarbetare. Svaret var naturligt, med hänsyn till att det inte kan krävas att en anbudsgivare måste anställa ytterligare medarbetare förrän resultatet av upphandlingen står klart. Av anbudet framgår emellertid att, för det fall Romain skulle erhålla samtliga 30 områden som bolaget lämnat anbud på, skulle bolaget komma att knyta till sig den legitimerade tandhygienist som anges ovan som anställd, vilket bekräftats av henne.

Landstinget har bedömt att två tandhygienister är tillräckligt för att kunna genomföra uppdragen i de 30 områden som Romain lämnat anbud på.

De förtydliganden som Romain lämnat utgör förtydliganden av i anbudet redan lämnade uppgifter. Den omständigheten att förtydligandet den 29 september inte i alla delar överensstämmer med förtydligandet av den 5 oktober saknar betydelse så länge som – i detta fall förtydligandet den 5 oktober inte är i strid med grundanbudets uppgift om 30 anbudsområden

och planerad organisation m.m. Dessutom talar Romain i förtydligandet den 5 oktober om nuvarande kapacitet och inte om den planerade.

Såvitt avser kontinuiteten vid sjukdom har denna beskrivits av Romain. Romain har också i anbudsformuläret bekräftat att kravet i punkten 5.2 i kravspecifikationen uppfyllts samt hänvisat till de tandläkare Romain samarbetar med. Dessa tandläkare har bekräftat samverkan samt åtagandet. Punkten 8 i kravspecifikationen utgör inte något kvalificeringskrav utan ett så kallat kontraktuellt krav, det vill säga hur uppdraget ska uppfyllas. Romain har bekräftat att kraven kommer att uppfyllas.

Sammanfattningsvis framgår inte annat än att Romain uppfyllt de i anbudsfrågan uppställda kraven på erforderlig bemanning och dimensionering av personal för att klara uppdraget enligt kraven i kravspecifikationen samt att erforderliga bevis ingivits.

Länsrätten har den 31 oktober 2008 förordnat att upphandlingen inte får avslutas till dess länsrätten förordnar annat.

DOMSKÄL

Tillämplig lag för upphandlingen

Oral Care har som grund för att upphandlingen ska göras om anfört att SLL för upphandlingen felaktigt tillämpat den numera upphävda ÄLOU istället för LOU, vilken trädde i kraft den 1 januari 2008.

Enligt övergångsbestämmelserna till LOU ska bestämmelserna i ÄLOU tillämpas på upphandlingar som har påbörjats före den 1 januari 2008. Avgörande för vilka bestämmelser som ska tillämpas är således vid vilken tidpunkt upphandlingen kan anses påbörjad. I förarbetena till LOU (prop. 2006/07: 128 s. 568) anges att en upphandling får anses påbörjad när den

upphandlande enheten beslutat om vilket upphandlingsförfarande som ska tillämpas eller senast när myndigheten genom annons eller på annat sätt beslutat att begära in anbud.

Av handlingarna framgår att SLL:s hälso- och sjukvårdsnämnd genom beslut den 26 juni 2007 gav förvaltningen i uppdrag att ta fram underlag för upphandlingar inom ett antal områden, bland annat inom ramen för uppsökande verksamhet inom det reformerade tandvårdsstödet för vissa äldre och funktionshindrade. I beslutet ges inte några riktlinjer till förvaltningen avseende vilket upphandlingsförfarande som ska tillämpas. Vilket förfarande som ska tillämpas bestämdes i stället, såvitt framgår av underlaget, först i samband med fastställande av förfrågningsunderlaget genom beslut av nämnden den 29 april 2008. Annonsering skedde efterföljande dag. Med hänsyn härtill finner länsrätten att upphandlingen ska anses påbörjad i och med nämndens beslut den 29 april 2008. Då upphandlingen påbörjats efter den 31 december 2007 finner länsrätten att ÄLOU felaktigt tillämpats för upphandlingen.

Fråga uppkommer då om den felaktiga tillämpningen av ÄLOU medför att det finns skäl att förordna om att upphandlingen ska göras om. Grunden för åtgärder enligt LOU är enligt 16 kap. 2 § LOU att leverantören lidit eller kan komma att lida skada på grund av att den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § eller någon annan bestämmelse i samma lag. I 1 kap. 9 § LOU föreskrivs att upphandlande myndigheter ska behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas. Bestämmelser med motsvarande innehåll finns i ÄLOU.

Oral Care har angett att den felaktiga tillämpningen av ÄLOU medför att upphandlingen genomförts på ett icke förutsebart sätt. Oral Care har emellertid inte närmare angett vilka verkningar den felaktiga tillämpningen av ÄLOU har haft. Enligt länsrätten har inte framkommit att SLL genom den felaktiga tillämpningen av ÄLOU för upphandlingen har trätt någon grundläggande princip för offentlig upphandling för när. Inte heller har SLL brutit mot någon annan bestämmelse i LOU. Då det därmed inte är visat att Oral Care, på grund av den felaktiga tillämpningen av ÄLOU, lidit eller kan komma att lida skada finner länsrätten att det saknas skäl att på denna grund ingripa mot upphandlingen.

Miljökrav

Oral Care har vidare som grund för att upphandlingen ska göras om anfört att SLL genom att kräva miljöcertifiering, alternativt miljödiplomering, överträtt de allmänna principer vilka gäller för offentlig upphandling.

Enligt förfrågningsunderlaget punkt 1.17 ska anbudsgivaren bekräfta att denna godkänner avtalsvillkoren i avtalsmallen inklusive bilagor i sin helhet. I punkt 12.3 och 12.4 i avtalet anges bland annat följande. Leverantör som har avtal med SLL med en sammanlagt ersättning överstigande 15 Mkr per år, skall vara klar för miljöcertifiering vid utgången av år 2009. Kraven avseende miljöcertifiering är kopplade till den målrelaterade ersättningen enligt Uppföljningsplan Miljö. Leverantör som har avtal med SLL med en sammanlagd ersättning understigande 15 Mkr per år skall miljödiplomeras under år 2009. Miljödiplomering är kopplad till den målrelaterade ersättningen enligt Uppföljningsplan Miljö. I bilaga 3 till avtalet anges bland annat att två promille av avtalets ersättning avser målrelaterad ersättning för miljöcertifiering, alternativt för mindre företag miljödiplomering. Enligt punkt 23.4 i avtalet kommer SLL att avräkna två promille från föregående

års utbetalda ersättning om leverantören inte uppnår de i punkt 12.3, 12.4 och bilaga 3 uppställda kraven avseende miljö.

Enligt 15 kap. 14 § LOU får upphandlande myndighet ställa särskilda sociala, miljömässiga och andra villkor för hur kontrakt skall fullgöras. Dessa ska anges i annonsen om upphandling, i ansökningsinbjudan eller i förfrågningsunderlaget.

Villkoret att miljöcertifiering alternativt miljödiplomering ska ske får enligt länsrättens mening anses utgöra ett sådant särskilt villkor för fullgörande av kontraktet som anges i 15 kap. 14 § LOU. Visserligen kan det ifrågasättas om villkoret, sett för sig, i alla avseenden överensstämmer med LOU. Villkoret är emellertid inte absolut. En leverantör kan välja att avstå från miljöcertifiering/miljödiplomering och istället acceptera ett avdrag om två promille på utgiven ersättning. Med hänsyn till att denna valmöjlighet finns och då konsekvensen av utebliven certifiering/diplomering medför ett, enligt länsrättens uppfattning, marginellt avdrag på utgiven ersättning finner länsrätten vid en sammantagen bedömning att modellen som helhet inte uppvisar sådana brister att det finns skäl för att ingripa enligt LOU.

Folktandvårdens anbud

Oral Care har anfört att Folktandvården genom att lägga ett onormalt lågt anbud har snedvridit konkurrensen och att SLL, genom att acceptera Folktandvårdens bud, handlat i strid med de allmänna principerna för offentlig upphandling. Enligt Oral Care kan det befaras att de av Folktandvården lämnade låga priserna utgör ett otillåtet statsstöd.

SLL har bestritt att Folktandvården erhåller statsstöd, att Folktandvården får bidrag från ägaren Landstingshuset i Stockholm AB och att Folktandvården skulle finansieras genom betydande aktieägartillskott.

Av utredningen framgår att Folktandvården i sitt anbud för åtta områden angett pris per munhälsobedömning om 99 kr och pris per person för utbildning om 1 kr.

En upphandlande myndighet får enligt 15 kap. 17 § LOU förkasta ett anbud om den finner att priset är onormalt lågt. Bestämmelsen kan inte tolkas som att en upphandlande myndighet har en skyldighet att förkasta ett onormalt lågt anbud, utan endast att en sådan möjlighet föreligger (jfr Kammarrättens i Stockholm dom den 5 april 2007 i mål nr 235-07)

SLL har med anledning av Folktandvårdens låga anbud kontaktat Folktandvården som bekräftat anbudets beloppsmässiga storlek. Någon anledning för SLL att ifrågasätta anbudets seriositet har inte framkommit.

Länsrätten finner att vad Oral Care anfört och åberopat inte visar att SLL genom att acceptera Folktandvårdens anbud har brutit mot LOU.

Dentomed's anbud

Oral Care har hävdat att Dentomed skulle ha uteslutits från utvärderingen av anbuderna då Dentomed har restförda skatter och en etta i kreditbetyg, vilket enligt Oral Care medför att skall-kravet beträffande stabil ekonomi i punkt 1.8 i förfrågningsunderlaget inte är uppfyllt.

Av handlingarna framgår att Dentomed till sitt anbudssvar bifogade uppgifter från Skatteverket av vilka framgick att bolaget vid den tidpunkten inte hade några skatteskulder. Vidare framgår att SLL gjort en ekonomisk/finansiell kontroll av Dentomed vid vilken framkom att bolaget, när upplysning inhämtades den 15 augusti 2008, bedömdes ha god kreditvärdighet och att några skulder inte fanns. SLL har således vid tidpunkten för tilldelningsbeslutet inte haft anledning att förkasta Dentomed's anbud.

Romains anbud

Oral Care har hävdad att Romain tillåtits komplettera och ändra sitt anbud i fråga om den egna kapaciteten på sådant sätt att bolaget särbehandlats i förhållande till övriga anbudsgivare. Oral Care har vidare hävdad att Romains anbud utvärderats trots att bolaget inte uppfyllt samtliga skall-krav. Enligt Oral Care har Romain inte redovisat planerad organisation för uppdraget innefattande total bemanning samt sammansättning av personal där antalet personer för respektive yrkeskategori beskrivs med avseende på efterfrågad kompetens enligt kravspecifikationen. Oral Care menar vidare att Romain inte lämnat uppgift om hur bolaget vid sjukdom ska klara de uppdrag bolaget anger sig kunna klara, att Romain inte redogjort för hur kvaliteten ska upprätthållas samt att Romain inte lämnat beskrivning av hur bolaget vid utförande av uppdraget kommer att beakta individens självbestämmande, integritet och värdighet.

I punkt 1.8 i anbudsförfrågan anges under rubriken Anbudsgivarens tekniska förmåga och kapacitet bland annat följande.

Anbudsgivaren ska ha erforderlig bemanning och dimensionering av personal för att klara uppdraget enligt kraven i kravspecifikationen. Som bevis ska anbudsgivaren redovisa planerad organisation för uppdraget innefattande total bemanning samt sammansättning av personal där antal personal för respektive yrkeskategori beskrivs med avseende på efterfrågad kompetens enligt kravspecifikationen.

Anbudet ska vidare innehålla en beskrivning av hur anbudsgivare organiserar arbete för att säkerställa kontinuitet avseende efterfrågad kompetens.

I den till förfrågningsunderlaget hörande kravspecifikationen anges i punkt 8 Kvalitet bland annat följande.

Utförandet av uppsökande verksamhet ska i alla delar hålla god kvalitet samt beakta individens självbestämmande, integritet och värdighet. Anbudsgivaren ska i anbudet beskriva hur man avser uppfylla skall-kraven avseende kvalitet.

Av Romains anbud framgår att uppdraget kommer att utföras av en namngiven person och att nyrekrytering av tandhygienister vid behov kommer att ske. Till anbudet har fogats legitimation och intyg för en ytterligare tandhygienist som har förklarat sig stå till förfogande. Romain har angett att bolaget klarar av 30 anbudsområden med en personalstyrka om två personer och SLL har gjort samma bedömning. Romain får därmed anses ha lämnat erforderlig beskrivning rörande planerad organisation. Länsrätten finner vidare att de beskrivningar Romain lämnat rörande hur bolaget ska organisera arbetet för att säkerställa kontinuiteten avseende efterfrågad kompetens respektive uppfylla skall-kraven avseende kvalitet får anses vara tillräckliga. Vad Oral Care anfört visar således inte att Romain inte uppfyllt ställda skall-krav.

Av utredningen framgår att Romain vid två tillfällen efter anbudstidens utgång inkommit med svar på frågor från SLL. Vid det första tillfället begärde SLL bland annat att Romain skulle förtydliga hur många anställda Romain avser nyrekrytera ifall avtal tecknas. Romain uppgav i svaret bland annat att bolaget i sin nuvarande form har en kapacitet att klara cirka sex avtal. Med hänvisning till svaret och till att Romain lämnat anbud omfattande 30 stycken anbudsområden begärde SLL den 3 oktober 2008 bland annat att Romain skulle förtydliga hur bolaget avser klara uppdraget enligt kraven i kravspecifikationen ifall avtal tecknas för ett större antal områden än sex. Romain uppgav i svaret bland annat att bolaget i sin nuvarande form bedömdes klara 15 stycken områden och att en tilldelning överstigande 15 områden skulle lösas med erforderlig rekrytering.

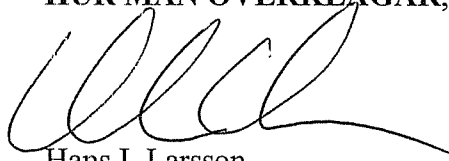
Som anges ovan anser länsrätten att den planerade organisationen för uppdraget framgår av Romains grundanbud. Länsrätten finner att de uppgifter om Romains nuvarande kapacitet som lämnats efter förfrågningar av SLL utgör godtagbara förtydliganden av uppgifterna i grundanbudet. Vad Oral

Care anført visar således enligt länsrättens mening inte att Romain skulle ha tillåtits komplettera och ändra sitt anbud i strid mot LOU.

Sammanfattning

Sammanfattningsvis finner länsrätten med hänvisning till det ovan anförda att Oral Cares ansökan om ingripande enligt LOU ska avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (Dv 3109/1A)

Hans L Larsson
Rådman

Föredragande har varit Lisa Englund.

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga länsrättens beslut skall skriva till kammarrätten i Stockholm.

Skrivelsen skall dock skickas eller lämnas till länsrätten.

Överklagandet skall ha kommit in till länsrätten inom tre veckor från den dag då klaganden fick del av beslutet. Tiden för överklagandet för offentligpart räknas emellertid från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande skall kunna tas upp i kammarrätten fordras att prövningstillstånd meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas, anledning förekommer till ändring i det slut var till länsrätten kommit eller det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står länsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande skall innehålla

1. den klagandes namn, personnummer, yrke, postadress och telefonnummer. Dessutom skall adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nå för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till kammarrätten,
2. det beslut som överklagas med uppgift om länsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av länsrättens beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Skrivelsen skall vara undertecknad av klaganden eller hans ombud. Adressen till länsrätten framgår av beslutet. Om klaganden anlitar ombud skall denne sända in fullmakt i original samt uppge sitt namn, adress och telefonnummer.

